

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εν Αθήναις
τῆ 1 Ἰανουαρίου 1952

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου I

ΨΗΦΙΣΜΑ

Περὶ ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' 1949 Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς συνταχθέντος νέου Συντάγματος.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1951 ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Α' Νὰ δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ εἰρημένον Ψήφισμα, ἔχον ὡς ἑπεται:

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψει :

Ἐπιτροπῆς τῆς 31ης Μαρτίου 1946 προελθοῦσα Βουλῆ, ἔχουσα καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθοριζουσῶν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, ἐψήφισε τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 3, 5, 7, καὶ 8 καὶ τὴν μὴ ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 4, 6, 9 καὶ 10 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τοῦ 1911,

Ἐπιτροπῆς τῆς 29ης Ἰουλίου 1949 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1951 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1950 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 31ης Μαρτίου 1946 προελθοῦσα Βουλῆ, ἔχουσα καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθοριζουσῶν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, ἐψήφισε τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 3, 5, 7, καὶ 8 καὶ τὴν μὴ ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 4, 6, 9 καὶ 10 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τοῦ 1911,

Ἐπιτροπῆς τῆς 29ης Ἰουλίου 1949 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1951 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1950 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 31ης Μαρτίου 1946 προελθοῦσα Βουλῆ, ἔχουσα καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πλὴν τῶν καθοριζουσῶν τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος, ἐψήφισε τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 3, 5, 7, καὶ 8 καὶ τὴν μὴ ἀναθεώρησιν τῶν ἀρθρῶν 4, 6, 9 καὶ 10 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τοῦ 1911,

Ἐπιτροπῆς τῆς 29ης Ἰουλίου 1949 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

Ἐπιτροπῆς τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1951 εἰδικὴν κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτηθεῖσαν ὡς προβῆ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν χρηζουσῶν ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, αἵτινες δὲν εἶχον ἀναθεωρηθῆ ὑπὸ τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν κἀρτίσιν νέου ἐνιαίου κειμένου σχεδίου Συντάγματος περιέχοντος τὰς τε ἀναθεωρημένους καὶ μὴ διατάξεις ἢ τυχόν νέας τιαύτας,

σίαν πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ Συντάγματος κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ὡς ἄνω διαδικασίαν.

Ἀποφασίζει

Ἄρθρον πρῶτον

Τὸ κατατεθέν εἰς τὴν Δ' Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν σχέδιον Συντάγματος, ὡς κατηρτίσθη ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΕΗΨ ψηφίσματος τεσσαρακονταμελοῦς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ χρονολογίαν 23 Δεκεμβρίου 1949, ὡς τοῦτο καταχωρίζεται παρὰ πόδας τοῦ παρόντος, ψηφίζεται ὡς ὀριστικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος καὶ τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον ὡς εἰδικώτερον ὀρίζει τὸ ἄρθρον 113 τοῦ ἰδίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1951.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς

Δ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

Ἄρθρον δεύτερον

Ἡ ἰσχὺς τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἰσχυουσῶν Συντακτικῶν πράξεων καὶ Ψηφισμάτων θέλει ρυθμισθῆ δι' ἰδίου Ψηφίσματος.

Ἄρθρον τρίτον

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Β'. Τὸ Ἡμέτερον Ἰπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προσυγράψει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν, ἐπιτιθεμένης τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφραγίδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1952.

**ΠΑΥΛΟΣ
Β.**

Τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, ΑΔ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΔΗΜ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ, Κ. ΡΕΝΤΗΣ, ΙΩΑΝ. ΜΙΧΑΗΛ, ΧΡΥΣ. ΕΤΕΛΗΠΙΑΝΣ, ΣΑΒ. ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ, ΓΕΩΡΓ. ΜΠΟΥΡΛΑΡΑΣ, ΣΤ. ΤΑ. ΑΛΑΜΑΝΗΣ, ΦΩΚ. ΖΑΓΜΗΣ, ΝΙΚ. ΚΡΑΣΣΑΔΑΚΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, Γ. ΒΑΡΒΟΥΤΗΣ, ΙΩΑΝ ΖΗΪΔΗΣ, ΑΝΔΡ. ΙΩΣΗΦ, ΕΤΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ, ΓΕΩΡΓ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, ΠΟΔ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΝΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1952.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἰπουργὸς

ΔΗΜ. Γ. ΠΑΡΑΣΠΥΡΟΥ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΨΗΦΙΖΕΙ

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρη καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ καὶ πάσης ἄλλῃς ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλῃς ἐκκλησίας· τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱεράς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λει-

τουργοὶ ὄλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Τὰ κείμενα τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἢ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἐλευθέρη ἀσκήσις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἥθη.

Οὐδεὶς δύναται ἕνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν καθηκόντων ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τῆς Χώρας.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου δὲν ἀντίκειται ἡ εἰς τὰς Νέας Χώρας Ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

*Άρθρον 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

Μόνον πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Πᾶς Ἕλληὴν δυνάμενος φέρειν ὅπλα ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἀμυναν κατὰ τοὺς ὁρίσμούς τῶν νόμων.

*Άρθρον 4.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅπταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

*Άρθρον 5.

Ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς εἰσῆρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῆσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς νόμος ὀρίζει.

Διὰ νόμου ὀρίζονται τὸ ἀνώτατον ἔριον προφυλακίσεως καθὼς καὶ οἱ ἔροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ἀποζημίωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

*Άρθρον 6.

Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πρυμμελειδικῶν, τῇ αἰτήσῃ τοῦ

προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου· ἐπὶ ἐγγυήσει ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλευμάτος, καὶ οὐ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή.

Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλακίσεως δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

*Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Οὐδέποτε ἀποκλείεται ἢ ἐν τῷ μέλλοντι εἰσαγωγή γενικῶν ἢ εἰδικῶν νόμων, καταργούντων ἢ περιορίζοντων τὴν προφυλακίσιν ἢ καθιστάντων τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσιν ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν δικαστὴν. Ἐννοεῖται, ἐπίσης, ὅτι ἢ ἐν τῷ δευτέρῳ ἔδαφιῳ τιθεμένη τρίμηνος κατ' ἀνώτατον ὄριον διάρκεια τῆς προφυλακίσεως περιλαμβάνει τὸ τε στάδιον τῆς ὅλης ἀνακρίσεως καὶ τὸ τῆς ἐνώπιον τῶν συμβουλίων διαδικασίας ὀριστικῆς ἐκδικάσεως.

*Άρθρον 7.

Ἄδίκημα δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρύτερα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τελέσιν τῆς πράξεως.

*Άρθρον 8.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἰονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

*Άρθρον 9.

Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεουμένας εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἡν ἢ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἢ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεως ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

*Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Ἄναφορὰ νοεῖται ἢ προσφυγὴ πρὸς ἀρμόδιον ἀρχὴν οὐχὶ δ' αἰτήσεις πληροφοριῶν, διὰ τὴν παραχρῆν τῶν ὁποίων πάντως εἶναι ἠθικῶς ὑπεύθυνος ἐκάστη ἀρχή.

*Άρθρον 10.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἢ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

*Άρθρον 11.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὁμοῦ οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγῃσι τὸ δικαίωμα τούτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἀδειαν.

Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς δημοσίους

υπαλλήλους και υπαλλήλους νομικῶν προσώπων και οργανισμῶν δημοσίου δικαίου, δύναται διὰ νόμου νὰ υποβληθῆ εἰς ὠρισμένους περιορισμούς.

Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους υπαλλήλους και εἰς τοὺς υπαλλήλους νομικῶν προσώπων και οργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται.

*Ἀρθρον 12.

Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἀσυλον. Οὐδεμία κατ' ἄκρον ἐρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε και ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπι καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος και ἰστέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὀρίζει.

*Ἀρθρον 13.

Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουσιν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς και τῆς ἐλευθερίας των ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας και γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

*Ἀρθρον 14.

Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράως και διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν ὡς νόμος τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς και πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον, ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων και ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως, εἴτε μετ' αὐτήν.

Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τῆν δημοσίευσιν α) ἔνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας ἢ ἔνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶν, β) ἔνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ ἀδελφοῦ, τῶν συζύγων και τῶν τέκνων αὐτῶν, γ) ἂν τὸ περιεχόμενον τοῦ δημοσιεύματος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου εἶναι φύσεως τοιαύτης ὥστε 1) νὰ προκαλύπτῃ κινήσεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικῆς σημασίας ἢ ὀχυρώσεις τῆς Χώρας, 2) νὰ γίνῃ προφανῶς στασιαστικὸν ἢ νὰ στρέφεται κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἀκεραιότητα ἢ ν' ἀποτελῇ πρόκλησιν εἰς ἀπραξίαν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας. Ἄλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ἐβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τούτο ἐντὸς ἐπτερον εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἀρσεως τῆς κατασχέσεως ἄλλως, ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἡ ἀπόφασις κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχθέν. Τὸ δικαστικὸν συμβούλιον μετὰ τρεῖς τολάχιστον καταδικασ εἰς περίοδον διαπράξεως διὰ τοῦ τύπου ἀδικήματος δι' ὃ ἐπιτρέπεται κατάσχεσις, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ

προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου και εἰς βαρείας περιπτώσεις τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἀρχοῦνται ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῆ τελεσίδικος.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρ' οἰουδήποτε χεῖρις τοῦ τίτλου παυθείσης ἐφημερίδος ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς παύσεως τῆς.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα.

Ἡ ἐκδοσις ἐφημερίδων ἐπιτρέπεται μόνον εἰς πολιτὰς Ἕλληνας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Νόμος θέλει ὀρίσει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐπανορθώσεως τῶν ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων, ὡς ἐπίσης τὰς προϋποθέσεις και τὰ προσόντα διὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῶσι διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπικινδύνου εἰς τὸ ἦθος τῆς νεότητος φιλολογίας.

Αἱ προστατευτικαὶ τοῦ τύπου διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, δημοσίων θεαμάτων, φωνογραφίας, ραδιοφωνίας και ἄλλων παρεμφερῶν μέσων μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως. Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος και ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἀστικῶς και ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας και εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

*Ἀρθρον 15.

Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἀνευ νόμου ὀρίζοντος και τὸν τύπον αὐτοῦ.

*Ἀρθρον 16.

Ἡ Παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους και ἐνεργεῖ αἰ δαπάνη αὐτοῦ ἢ τῶν οργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα μέσης και στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως ἡ διδασκαλία ἀποσκοπεῖ τὴν ἠθικὴν και πνευματικὴν ἀγωγὴν και τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτικὴ, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὀρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ἐποῖα δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα αὐτοδιοικοῦνται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, οἱ δὲ καθήγηται τούτων εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων και εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἴδρυσις ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα και τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

*Άρθρον 17.

Οὐδείς στερείται τῆς ιδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ἀφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐν ἐπιγούσῃ δὲ περιπτώσει δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῆ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασις ἢ πρόσκλησις τοῦ δικαίου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῆ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ιδιοκτήτου μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ιδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Ἐπίσης διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ιδιοκτησίας καὶ ἰχθυοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουσι τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως, ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

*Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Ἐν τῷ ὄρῳ «ιδιοκτησία» νοεῖται καὶ ἡ κινητή.

*Άρθρον 18.

Αἱ βράσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

*Άρθρον 19.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

*Άρθρον 20.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπολύτως ἀπαρῆκτον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

*Άρθρον 21.

Τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Βασιλευμένη Δημοκρατία.

Ἄπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ἓν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

*Άρθρον 22.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

*Άρθρον 23.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀπὸ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασκεῖ τὰ διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

*Άρθρον 24.

Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσέταξις εἰς βῆμα τοῦ δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ περιουσίας τῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὅφ' ἑκείνου προσώπου προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς.

*Άρθρον 25.

Πρότασις νόμου ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐτέρου παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, δὲν εἰσάγεται ἔκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

*Άρθρον 26.

Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

*Άρθρον 27.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα.

*Άρθρον 28.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

*Άρθρον 29.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀνεύθυνον ἀπαρῆκτον, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

*Άρθρον 30.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδὲ ἐπιτελεῖται ἂν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ δέου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς καθίσταται ὑπεύθυνος. Ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς κλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδείς τῶν παλαιῶν Ὑπουργῶν συγκατατεθῆ νὰ προσυπογράψῃ τὸ ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὄρκον.

*Άρθρον 31.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς.

*Άρθρον 32.

Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἀρχὸν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, κηρύττει τὴν συναρμολογίαν τῆς εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐπιχειρήσεως, ἀνακοινῶναι δ' αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν.

αναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἐσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας δημοῦς συνθήκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἐρισθῆ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

* Ἄρθρον 33.

Ὁδεδμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγή Χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

Ὁδδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύναται νὰ ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

* Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν ληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

* Ἄρθρον 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, οἷζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοῦς ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις σπεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, ὃν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεών των.

* Ἄρθρον 35.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα καὶ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐτελέσεως τοῦ νόμου.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τῆς Βουλῆς, τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, νὰ προβαίνει εἰς ἐκδόσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων πρὸς ρύθμισιν ἀρετικῶς ἐπειγόντων θεμάτων μετὰ σύμφωνον γνώμην εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, ὀριζομένης εἰς ἑνὴν ἀρχὴν ἐκάστης συνόδου καὶ λειτουργούσης μέχρι τῆς ἐναρξέως τῆς νέας συνόδου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται εἶναι κατώτερος τοῦ ἐνὸς πέμπτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, πρὸς λήψιν δὲ ἀποφάσεων ἀπαιτεῖται παρουσία τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἀποφαστικὴ πλειοψηφία.

Ἡ Βουλὴ δύναται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεώς της ἐπιφέρει περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐκδόσιν τῶν ἀνωτέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ βουλευτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἐπιναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, περὶ τροποποιήσεως, καταργήσεως καὶ ἀκυρώσεως τῶν διαταγμάτων τούτων, ἐγείρονται τῇ αἰτήσῃ δέκα πέντε τοῦλάχιστον βουλευτῶν, κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα εἰς τὴν ἡμερησίαν ἀρχὴν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

* Ἄρθρον 36.

Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

* Ἄρθρον 37.

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δὲ ὡσαύτως τὸ κρίνει εὐλογον κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἐναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

* Ἄρθρον 38.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἐναρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ τῆς συναίνεσεως τῆς Βουλῆς.

* Ἄρθρον 39.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίξῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώσῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκόμενας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ τῶν Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνη τοῦ Ὑπουργείου.

* Ἄρθρον 40.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

* Ἄρθρον 41.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπτῃ νομίσματα κατὰ τὸν νόμον.

* Ἄρθρον 42.

Ἡ βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ νόμου.

* Ἄρθρον 43.

Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνήλικος κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον.

Ὁ Βασιλεὺς, πρὶν ἢ ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον, ὀμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὄρκον :

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ νὰ

διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὄρκον ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν.

* Ἀρθρον 44.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαίτεροι νόμοι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

* Ἀρθρον 45.

Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α' κατὰ τὰξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἀρθρου 45 εἶναι ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα περιέρχεται κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἐκάστοτε Βασιλέως κατὰ τὰξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

* Ἀρθρον 46.

Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῃ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

* Ἀρθρον 47.

Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν ὀρθοκρίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

* Ἀρθρον 48.

Οὐδέποτε τὸ Στέμμα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης εἰσαδήποτε ἐπικρατείας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

* Ἀρθρον 49.

Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ Ἀντιβασιλεία ἀνατίθεται διὰ Βασιλικῶν διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸν ἐνήλικον διάδοχον, ἐν περιπτώσει δὲ ἐλλείψεως ἢ ἀνηλικιότητος τούτου, εἰς τὴν Βασίλισσαν, ἥτις ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὀλόκληρον κατὰ τοὺς καίμηνους νόμους ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου ἢ τούτου ὄντος ἀνηλικίου καὶ δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ἔξῃ ἢ Βασίλισσα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει διὰ Βασιλικῶν διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεριορίστως ἀνακλητὸν Ἰσοποστρητὴν τοῦ Θρόνου, ὅστις ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικῶν διατάγματος προσδιορίζονται τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἰσοποστρητοῦ.

* Ἀρθρον 50.

Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ἐνήλικος διάδοχος εἶναι ἀπών, ἀσκεῖ τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μέχρι τῆς ἀφίξεώς καὶ ὀρκωμοσίας αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως, ἐὰν διάδοχος εἶναι ἀνήλικος, ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του ἢ ἐν χρεία μένου Βασίλισσα.

Δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐπιζῇ ἢ Βασίλισσα ἢ εἴη αὐτὴ εἰς γάμον, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται ἀνευ συγκαλήσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα Ἑλληνα πολίτην τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἢ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τῆς Βασίλειος. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίζει τὰ περὶ τῆς Ἀντιβασιλείας.

* Ἀρθρον 51.

Ἐὰν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶναι ἀνήλικος, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἐπίσημον. Ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν ἢ ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχη μητέρα που σὺν τὴν χρείαν τῆς, ἥτις καλεῖται τότε ἐπίτροπος τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλικίου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ τῆς Βουλῆς, εἴτε ἐκλεγῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀπαιτεῖται εἶναι πολίτης Ἑλλήν τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος.

* Ἀρθρον 52.

Ἐν περιπτώσει χρείας τοῦ Θρόνου, ἢ Βουλῆς, ἢ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ἐκλέγει πρῶτον καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπῶποι, ὅτινες εἰς ἐν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχομένη ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

* Ἀρθρον 53.

Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἐνεκα νόσου κρίνη ἀναγκαίαν τὴν ἀντιβασιλείαν, ἐρίζει διὰ Βασιλικῶν διατάγματος Ἀντιβασιλέα τὸν διάδοχον ἢ, καὶ μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἀνηλικίου ὄντος, τὴν Βασίλισσαν. Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πρεσβεύῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ αὐτὴν τὴν Βουλὴν καὶ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος ἢ εἴη αὐτὴ εἰς γάμον, ἢ Βουλὴ, καὶ ἂν ἐληξεν ἢ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται ἀνευ συγκαλήσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα Ἑλληνα πολίτην τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἢ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τῆς Βασίλειος. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίζει τὰ περὶ τῆς Ἀντιβασιλείας.

Ἐὰν ἡ Βουλὴ, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφόρων πάντων, ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην Ἀντιβασιλείας, ἀσκέι τότε ταύτην ὁ ἐνῆλικος διάδοχος ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, ἡ Βασιλισσα.

Ἐὰν δὲν ζῆ ἡ Βασιλισσα, συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου ἡ Βουλὴ, ἢ ὁποῖα, μὴ ὑπάρχουσα, διαδόχου ψηφίζει εἰδικὸν νόμον περὶ τῆς ἐσκῆσεως τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀνηλίκου δὲ ὄντος ἐκλέγει διὰ φανεράς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα καί, χρείας καλούσης, Ἐπίτροπον τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 54.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

Ἄρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποζητηθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζει ἂν ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρον 56.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, μηδὲ νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπὸλυτοῦ πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἧτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσχυρίας ἢ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρον 57.

Πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, παραπέμπεται δὲ εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν καί, ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἢ παρελθούσης τῆς ταχθείσης προθεσμίας, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ εισηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγίνε τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Πρότασις νόμου σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων νόμων ἢ ἀπονομὴν συντάξεως, ἢ τὴν ἀντιρρόπισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου. Προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων, αἵτινες ἀνέχονται τὸν προϋπολογισμὸν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ

Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικαί, μὴ ἐπιτροπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, καθορίζουσας τὴν δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸ πάσης συζήτησεως διαβιβάζεται εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὑποχρεουμένην νὰ ὑποβάλλῃ τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης εἰσάγεται καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν ἐκθεσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἢ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύηται ἀπὸ ἐκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧν ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοί φόροι ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεόν νὰ προσυπογράφωνται καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρότασις νόμου, σκοποῦσα τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὀλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὀλόκληρος ἢ νέα διάταξις, ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν. Ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθήκαι ἢ τροπολογίαι, ἢ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς ἢ εἰς μίαν μόνον κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἐζητηθῇ τοῦτο ἀπὸ τὸν ὑποβαλλόντα τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παρασκευῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ὅσον

αὕτη ἀπεδέχθη τὴν αἰτίσιν τοῦ ὑποβαλόντος δὲν ἠγγέρθη δὲ ἀντίρρησης ἐκ μέρους εἰκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μέχρι τοῦ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδικῶν συνταχθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν ἐπιτροπῶν δι' ἐιδικῶν νόμων συσταθεισῶν, δύναται νὰ γίνη δι' ἰδιαίτερου νόμου κυρούντος ἐν ὅλῳ τοὺς εἰρημένους κώδικας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνη κωδικοποιήσις τῶν ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

* Ἀρθρον 58.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τὴν προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφορὰ ἕως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ διδῶσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

* Ἀρθρον 59.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἀνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εισαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ἔρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής καὶ αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγῆς ἢ ἐξαίρεσις καὶ ἢ ἀπονομή συντάξεων δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

* Ἀρθρον 60.

Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἀπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ὅσον Ὑπουργεῖον δὲ δι' ὄνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οικονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

* Ἀρθρον 61.

Μισθός. σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή, οὔτε ἐγγρά-

φεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἀνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου ἐιδικοῦ νόμου.

* Ἀρθρον 62.

Βουλευτῆς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὀπωσδήποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθυκόντων.

* Ἀρθρον 63.

Βουλευτῆς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἀνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἀδεία δὲ ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ τέσσαρας ἑβδομάδας μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς.

Ἐὰν ὁ βουλευτῆς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικῆς κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς περιόδου.

* Ἀρθρον 64.

Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐναρξέως τῶν καθυκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαις συνεδρίασιν τὸν ἐξῆς ὅρον:

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίης καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἀλλόθρησκαὶ βουλευταί, ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίης καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος», ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

* Ἀρθρον 65.

Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ Κανονισμοῦ πῶς θέλει νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της καὶ πάντα τὰ ἀρρῶντα τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

* Ἀρθρον 66.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγμένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα πρὸς τοὺς πολίτων δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφισίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργεῖται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Νόμος δύναται νὰ καταστήσῃ ὑποχρεωτικὴν τὴν ἐνάπῃσιν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος.

* Ἀρθρον 67.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ ὁ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκίγονται.

* Ἀρθρον 68.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἀναλόγως :

πληθυσμού αὐτῆς. Οὐδέποτε ἕμους ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὄλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πενήτηκοντα οὐδὲ μείζων τῶν τριακοσίων.

Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ἐρίζονται διὰ νόμου ψηφίζομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 69.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διὰ Βασιλικῆς διατάγματος ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν. Συγκαλεῖται δὲ ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς ἐτέρων τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων.

Ἐδρα βουλευτικὴ κενωθείσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται δι' ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον, ἢ ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 70.

Ὅπως ἐκλεγῆ τις βουλευτῆς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτῆς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγεγενημένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

Ἐρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ τὰ τῆς ἀσκήσεως παρὰ τῶν γενικῶν τοῦ δικαιοῦματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι.

Ἄρθρον 71.*

Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ οἱ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἢ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου καὶ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταὶ οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, εἰ μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἡ παραιτήσις αὐτῶν συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς τῆς, ἢ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς παρητήθησαν, ἀπαγορεύεται πρὸ τῆς ταρῶντος ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

(*) Ἐρμηνευτικαὶ δηλώσεις γενομένης κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ψήφισιν :

1) «Τὸ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 71 κώλυμα ἐκλογῆς ὡς βουλευτῶν τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὄργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου ἔχει ἀπὸ τὰς προτεχθεὶς βουλευτικῆς ἐκλογῆς».

2) «Προκειμένου περὶ τῶν μετακλητῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, τὸ κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 71 κώλυμα ἐκλογῆς ὡς βουλευτῶν ἢ ἀνακηρύξεως ὡς ὑποψήφιοι, ἰσχύει μόνον διὰ τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἐν ἧ ὅσοι ἔχουν τὴν ἔξω τῶν».

Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ σωμάτων ἀσφαλείας, παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματός των ἵνα ἐκλεγῶσι βουλευταὶ, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὔτε νὰ ἐκλεγῶσιν εἰς περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπηρετήσαν πλέον τοῦ ἑξαμήνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας διετίας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς περιφέρειας, εἰς ἣν ἦσκουν τὰ ἐκλογικὰ των δικαιώματα, οὔτε νὰ ἐπανέλθωσι πλέον εἰς τὸ στράτευμα.

Οἱ ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταὶ οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρετήσαν κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς των τριετίαν.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

Οἱ διατελοῦντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῆ ὀριστικὴ ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερῶσιν τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Οἱ βουλευταὶ δὲν δύναται νὰ ἐνοικιάζωσιν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ δημοσίου ἢ νὰ ἀναλαμβάνωσι κρατικὰς προμηθείας ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων φέρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῆς πράξεως. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται καὶ ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτῆς ἢ εἶναι ὁμόρρυθμος ἢ ἐτερόρρυθμος ἑταῖρος.

Οἱ περιορισμοὶ τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ἐκλογῆς.

Ἄρθρον 72.

Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἀρθρῷ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραιτήσις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ.

Ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγούμενου καὶ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἐπέρχεται ἐκπτώσις τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἄρθρον 73.

Ἡ ἐξελεγχίσις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστά-

σεις, αναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον συγκροτούμενον ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, λαμβανομένων διὰ κληρώσεως. Τοῦ Δικαστηρίου προεδρεύει ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τούτου δὲ κωλυμένου ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ἑσῶν μετέχει αὐτοῦ. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ἐρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 74.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἐναρξὴν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ Γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄρθρον 75.

Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεις, ἐρίζομένην ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς, τροχιοδρομικὰς, ἀεροπορικὰς καὶ δι' αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως συγκοινωνίας, καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἢ εἰς ἑλληνας πλοιοκτῆτας ἀνήκοντα πλοία. Οἱ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουσιν ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἀνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ συνόδῳ, κρατεῖται ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου τὸ εἰκοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 76.

Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἢ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἔλλειψι ἀντιπροέδρου, ὁ Πρωθυπουργὸς ὀρίζει, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη, ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν του.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑπουργῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτιθῶσι μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 77.

Οὐδείς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Τὰ ἀσυμβίβαστα, τὰ θεσπιζόμενα εἰς τὰς παραγράφους 5—9 τοῦ ἄρθρου 71 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ

βουλευτοῦ, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 78.

Ἡ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὅφείλει μόλις καταρτισθῆ καὶ δύνανται ἐπιστεδήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχωσι διακοπὴ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέρος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τριαύτης προτάσεως, πρὸς δὲ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὅποια θέλει στραφῆ ἢ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζήτησις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρω διμήνου, εἰάν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας εἶναι δύναται νὰ διεξαχθῇ πρὸ τῆς παρόδου διημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της, οὐδὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψήφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ 48ωρον εἰάν ζητησῶσι τοῦτο εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, εἰάν δὲν ψηφίσαισιν ὑπὲρ αὐτῆς τοῦλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιούνται νὰ ψηφίσωσι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ βουλευταί.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται, ὡσάκις ζητησῶσι τὸν λόγον, ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον εἰάν εἶναι μὲν αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύναται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 79.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικὴ δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 80.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς βουλευτοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπου, ἀφ' ὁμοθυμαδόν ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιτελεῖται ἐκ δωδεκά δικαστῶν κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἅπαντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διορισθέντων ἢ

παγιδῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις:

Τὰ τῆς εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν διέπονται ὑπὸ τῆς μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος τῆς 3ης Ἰουνίου 1927 ἰσχύουσας νομοθεσίας, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ καὶ ὑποκειμένης εἰς τροποποίησιν διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ.

*Ἀρθρον 81.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἀπονεύμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

*Ἀρθρον 82.

Ἀπασαι αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ (ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ) ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ συνιστῶνται ἐκάστοτε δι' εἰδικῶν νόμων, ὅστινες καθορίζουσι καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ὑπαγομένας ὑποθέσεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου 90 ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς τακτικούς διοικητικούς δικαστάς, τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὀρίσει.

*Ἀρθρον 83.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως: α) Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ) Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα. δ) Ἡ αἴτησις ἀναίρεσεως δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Νόμος δύναται νὰ ἐρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως καὶ ἀναίρεσεως.

Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα β' γ' δ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

*Ἀρθρον 84.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται διὰ νόμου, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι μεγαλύτερος τῶν εἴκοσι πέντε.

Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστατευομένης τῆς ἰσοβιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 88, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ κατήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ κατήκοντα εἰσδηπότου δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ νομικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσχυρῶν σχολῶν.

Ἰδιαιτέρος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

*Ἀρθρον 85.

Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων: α) μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ γ) μεταξὺ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μεικτοῦ δικαστηρίου ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεοπαγιδῶν καὶ συμβούλων Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

*Ἀρθρον 86.

Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

*Ἀρθρον 87.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ νόμον ὀρίζοντα καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὸ λειτούργημα αὐτῶν.

Τὰ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν προσδιορίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

*Ἀρθρον 88.

Οἱ ἀρεοπαγίται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐξ' ἧσιν ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παύωσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως

είτε κατ' ακολουθίαν ποινικής καταδίκης, είτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ πρόεδροι καὶ εἰσαγγελεῖς ἐφετῶν ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοντοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἑμμισθοὶ δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοντοῦ πέμπτου

Οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ συμβολαιογράφοι ἀποχωροῦσιν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοντοῦ πέμπτου ἔτους.

* Ἄρθρον 89.

Δύναται διὰ νόμου: α) ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς ἀρχὰς ἀποκρίσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου, β) ν' ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρέουσῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς ἔχουσαν ἀνασταλτικὴν δύναμιν. γ) Νὰ κανονισθῶσι τὰ τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων ἀνηλικῶν, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς α' παραγρ. τοῦ ἄρθρου 87 καὶ τῶν ἄρθρων 92, 93 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος. δ) Νὰ ὁρισθῇ, ὅτι εἰς τὰ δικαστήρια, ἅτινα θέλουσιν ἐκδικάζει τὰς πάσης φύσεως ἐργατικὰς διαφορὰς, δύναται νὰ συμμετέχωσι καὶ λαϊκὰ μέλη.

* Ἄρθρον 90.

Δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, πλὴν τοῦ μετὰ τὸν γραμματέα κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς γραμματείας τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν, τῶν συμβολαιογράφων καὶ τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, τοποθετοῦνται, μετατίθενται, ἀποσπῶνται καὶ προάγονται μετὰ σύμφωνον, εἰδικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως ἠτιολογημένην, γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

* Ἄρθρον 91.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται, μετὰ πρότασιν τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ ἐπιστρατεύσεως ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημο-

σίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς χώρας ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, ν' ἀναστείλῃ διὰ Βασιλικῶν διατάγματος εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἢ εἰς μέρος αὐτῆς τὴν ἰσχὺν τῶν ἄρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 95 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τούτων καὶ θέτων εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Ἄπαντα τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου ληφθέντα μέτρα ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέτως κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν συνεδρίασιν πρὸς ἔγκρισιν ἢ ἄρσιν. Ἐὰν ἡ λήψις τῶν μέτρων τούτων λάβῃ χώραν ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικῶν διατάγματος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀποφασίζει τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τοῦ εἰρημένου διατάγματος.

Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Βασιλικῶν τούτου διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των, ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ δὲν παραταθῇ ἢ ἰσχύς αὐτῶν ἀδείξῃ πάλιν τῆς Βουλῆς.

* Ἄρθρον 92.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβῆς εἰς τὰ χρηστὰ ἢ ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὑφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀποφασιν.

* Ἄρθρον 93.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

* Ἄρθρον 94.

Τὸ ὄρκωτὸν σύστημα διατηρεῖται.

* Ἄρθρον 95.

ὑπὸ τῶν ὄρκωτῶν δικαστηρίων δικάζονται τὰ κακουργήματα, τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὡςάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ τὰ τυχόν διὰ νόμου ὑπαχθησόμενα ἄλλα ἀδικήματα. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων τοῦ τύπου νόμος δύναται νὰ ὁρίσῃ μεικτὰ δικαστήρια ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐνόρκων, οἵτινες καὶ δέον ν' ἀποτελῶσι τὴν πλειοψηφίαν.

Κακουργήματα ὑπαχθέντα μέχρι τοῦδε δι' εἰδικῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετιῶν θέλουσιν ἐξακολουθῆσαι δικαζόμενα ὑπὸ τῶν ὁ-

καστηρίων τούτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀρκιωτῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 96.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῆ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν Πανεπιστημίῳ.

Ἄρθρον 97.

Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, ἀεροδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Ἰδιῶται δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποιήσους πράξεις κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ἄρθρον 98.

Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν ἀλύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ἔτους τοῦ ἀρθροῦ 88 ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Τὰ προσόντα τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Διορισμὸς ἢ προαγωγή εἰς τὰς θέσεις τῶν συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργεῖται μετὰ γνώμην τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ.

Αἱ περὶ ἀσυμβιβάστου τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἰσόβια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀφορῶσαι καταλογισμὸν ὑπολόγων καὶ ἀπονομὴν συντάξεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἄρθρον 99.

Ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους βασιζέται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἡ ἐκλογή τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 100.

Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ὀφείλει πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, εἶναι ἐκτελεστῆς τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετεῖ τὸν λαόν.

Ἰδεολογία σκοποῦσαι τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ

καθεστῶτος ἀντίκεινται ἀπολύτως πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 101.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὔτε ἀπολύονται, οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, οἵτινες κατὰ τὰ λοιπὰ διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύνανται νὰ ἐξαιρῶνται διὰ νόμου οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι πρεσβευταὶ ὡς πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι Ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ διοικηταί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι, ὁ ἐπίτροπος τοῦ δημοσίου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων τῶν καταλαμβανόντων ὀργανικὰς θέσεις κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δήμων.

Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 102.*

Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῆ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Οὐδεὶς δύνανται νὰ διορισθῆ εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἔμμισθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος δύνανται νὰ συμμετέχη εἰς πλείονα τῶν δύο συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, ἀμοιβὰ ἢ εἰσιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ ἔμμισθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύνανται νὰ ὑπερβῶσι κατὰ μῆνα ἐν

(*) Ἐρημηνευτικὴ δήλωσις γενομένη κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ψήφισιν :

«Εἰς τὰ περὶ τῶν ἡ παρ. 3 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς δὲν περιλαμβάνονται ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὰ μέλη δὲν εἰσπράττων πρόθετον ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ἐπίσης δὲν περιλαμβάνονται οἱ Νομοπαρασκευαστικαὶ Ἐπιτροπῆς».

τῶ συνόλω των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς θέσεως αὐτοῦ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως. Νόμος θέλει ὀρίσει τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Δι' εἰδικῶν νόμων δύνανται εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις νὰ ὀρισθῶσιν ἐξαιρέσεις ἐκ τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4. Οὐδέποτε ὁμως δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ διορισμὸς ὑπαλλήλου εἰς πλείονας τῶν δύο θέσεων, οὔτε αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ νὰ εἶναι μείζονες τοῦ διπλασίου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τῶν παραγράφων 5 ἕως 9 τοῦ ἄρθρου 71 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις:

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου περιλαμβάνονται καὶ τὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων ἢ Τραπεζῶν. Τοῦντωντιὸν δὲν περιλαμβάνονται τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἑπουργείου εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ὑπάλληλος.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

*Ἄρθρον 103.

Ἡ χερσόνησος τοῦ Ἁθῶ, ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τούτου προνομιακὸν καθεστῶς αὐτοδιοικητὸν τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῦ ἡ κυριαρχία παραμένει ἀθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀτόφως πνευματικῆς διατελεῖ τὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκτῶσι τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν χωρὶς ἄλλην διατύπωσιν.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται κατὰ τὸ καθεστῶς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὀλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἁθῶ καὶ διατελεῖ ἀναπαλλοτριώτων τὸ ἔδαφος αὐτῆς. Ἡ διοίκησις ἀσκεῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν του, ἀποτελούντων τὴν ἱερὰν κοινότητα. Οὐδεμίᾳ ἀπολύτως μεταβολῇ ἐπιτρέπεται τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ των ἐξαρτήματα, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐγκαταβίωσις ἐν αὐτῷ ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν Ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσει μὲν καὶ ψηφίζουσιν αἱ εἴκοσι Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουσι δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν Ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ, ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικόν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Βρά-

τους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσκοῦνται διὰ Διοικητοῦ, τοῦ ὁποῦ τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθὼς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, καὶ τέλος τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καθορίζονται διὰ νόμου.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Ἄρθρον 104. *

Πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ ἀκτημόνων μικρῶν κτηνοτρόφων ἐπιτρέπεται ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν κατωτέρω κατηγοριῶν ἀγροτικῶν κτημάτων κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει.

α) Τῶν πέραν τῶν πεντακοσίων, τοῦλάχιστον, στρεμμάτων αὐτοκαλλιεργουμένων ἢ διακοσίων πενήκοντα μὴ αὐτοκαλλιεργουμένων ἀνηκουσῶν αἰ; φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀτικεπῶν ἐκτάσεων δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ συνιδιοκτήτην.

β) Τῶν καλλιεργουμένων ἢ καλλιεργησίμων, ὡς καὶ κτηνοτροφικῶν ἐκτάσεων ἢ φυτειῶν, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰ πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, προκειμένου δὲ περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων, μετὰ γνώμην αὐτῶν. Ἐξαιρεῖται πάσης ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως κατὰ τοὺς ἔρους τοῦ παρόντος ἀκίνητος ἰδιοκτησία ἀνήκουσα εἰς εὐαγῆ ἰδρύματα ἐπιδιδόνοντα ἐκπαιδευτικούς ἢ φιλανθρωπικούς σκοπούς.

γ) Κτηνοτροφικῶν ἐκτάσεων πέραν τῶν χιλίων τοῦλάχιστον στρεμμάτων ἢ, ἐφ' ὅσον ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι κτηνοτρόφος, τῶν ὑπερβαίνουσῶν τὴν ἀπαιτούμενην ἔκτασιν πρὸς κάλυψιν τῶν σημερινῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν ἢ τῶν πρὸ τοῦ ἔτους 1940, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει.

Διὰ νόμου ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου ρυθμίζονται ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἀναγκαστικῆς μίσθωσις ἀγρῶν, δασωδῶν ἐκτάσεων καὶ βοσκοτόπων ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν.

Τῆς κατὰ τοὺς ἔρους τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἀναγκαστικῆς μίσθωσεως ἐξαιροῦνται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν ἐλαιῶνες, οἱ ἀμπελώνες, οἱ κῆποι καὶ ἡ ἀστικὴ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία.

Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς πάντοτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ οὐδέποτε μικροτέρα τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κτήματος κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταλήψεως καὶ κατα-

(*) Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις γενεμένη κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ψήφισιν :

«Ἐἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ἔρου «φυτεῖαι», περιλαμβάνονται καὶ αἱ πάσης φύσεως ἐλαιῶνες καὶ ἐλαιοκτῆματα».

βάλλεται πρὸ ἢ μετ' αὐτὴν εἴτε κατὰ δόσεις, εἴτε εἰς χρεῶγραφα, ὡς νόμος θέλει ὀρίσει.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες νόμοι περὶ ἐξαγορᾶς ἐμ- φυτευτικῶν κτημάτων, περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἀγρολι- πτικῶν ἢ ἐδαφονομικῶν βαρῶν καὶ ἀναγκαστικῆς μι- θώσεως γαιῶν ὑπὲρ ἀκτιμόνων γεωργῶν καὶ κτηνο- τρέφων θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ Σύν- ταγμα.

Ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διάλυσις ὑφι- σταμένων εἰσέτι ἀγρολιπτικῶν καὶ ἐδαφονομικῶν βα- ρῶν, ἢ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ὑπὸ ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἢ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρυθμῶν ἐμπραγματῶν σχέσεων καὶ ἢ λήψις μέ- τρων κατὰ τῆς κατατεμῆσεως ἢ ἀνασυγκροτήσεως τῆς ὑπερμέτρως κατατεμνομένης μικρᾶς ἐγγείου ἰδιο- κτησίας.

*Ἄρθρον 105.

Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα καθόσον ἀντι- βαίνουν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καταργοῦνται.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Ἄρθρον 106.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὄρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δη- μοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου ἢ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκο- πόν, ἔταν ἢ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου, ἀπο- βαίνει ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος.

*Ἄρθρον 107.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὅποιαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἐλλη- νικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα. Πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

*Ἄρθρον 108.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἀναθεώρησις ὀλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Οὐδέποτε ἀναθεωροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος αἱ καθορίζουσαι τὴν μορφήν τοῦ πολι- τεύματος ὡς Βασιλευσμένης Δημοκρατίας ὡς καὶ αἱ θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν δια- τάξεων αὐτοῦ, ὡς αἱς ἢ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀρίζουσας εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρη- τὰς διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀρισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βου- λῆς ἢ ἐπομένη Βουλῇ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐ-

τῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι- ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύε- ται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφί- σματος.

*Ἄρθρον 109.

Οἱ συνεταιρισμοί, γεωργικοὶ καὶ ἀστικοί, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστη- ματικῶς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

*Ἐρμηνευτικὴ δῆλωσις :

Ἡ κατὰ νόμον σύστασις ἀναγκαστικοῦ συνεταιρισμοῦ δὲν ἀντιβαίνει, ὡς τοιαύτη, εἰς τὸ Σύνταγμα.

*Ἄρθρον 110.

Ἄγωγαὶ κακοδικίας κατὰ συμβούλων τῆς Ἐπικρα- τείας, ἀρεοπαγικῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγ- γελῶν, ἀντεισαγγελέων, δικαστῶν διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ ἐπταμελοῦς εἰδικοῦ δικα- στηρίου συγκροτουμένου καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐξ ἐνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου Ἐπι- κρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνε- δρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ ἀναπλη- ρωματικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστη- μίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμίαν ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγω- γῆς κακοδικίας ἀπαιτεῖται.

Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκά- στοτε τὸ ἀνήκον εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνερ- γείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποίου εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον.

*Ἄρθρον 111.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγ- κτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβου- λίου Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγ- κειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωμάτων τού- των καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανε- πιστημίου ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκάστοτε τὰ ἀνή- κοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀπο- φανθῇ τὸ συμβούλιον.

*Ἄρθρον 112.

Νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει τὴν προστασίαν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφαλαίων.

Ἄρθρον 113.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἐφημερίδος

τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Ἄρθρον 114.

Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιερῶται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ :

Ἡ ἔτησία συνδρομὴ τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων αὐτῆς καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεως ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ τῷ Παραρτήματι τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως, ἔχουσι καθορισθῆ ὡς κάτωθι :

Α' ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

1. Διὰ τὸ τεύχος Α'	Δρχ. 150.000
2. » » » Β'	» 100.000
3. » » » Γ'	» 100.000
4. » » Παράρτημα	» 100.000
5. » » Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν...	» 250.000
6. » » τεύχος «Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δ. Δ. κλπ.»	» 100.000
7. » » Δελτίον Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	» 50.000
8. » » Δι' ἅπαντα τὰ τεύχη, τὸ Παράρτημα καὶ τὰ Δελτία	» 700.000

Οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουσι τὸ ἕμισυ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Τὸ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν ὀρίσθη ὡς ἑξῆς :

1) Διὰ τὸ τεύχος Α'	Δρχ. 10.000
2) » » » Β'	» 5.000
3) » » » Γ'	» 5.000
4) » » Παράρτημα	» 5.000
5) » » Δελτίον Ἀνων. Ἐταιρειῶν ...	» 20.000
6) » » Πράξεις Νομ. Προσώπων Δ. Δ.	» 5.000
7) » » Δελτίον Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησ.	» 2.000
8) Δι' ἅπαντα τὰ τεύχη	» 40.000

Οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουσιν ἄλλῃθεν τὸ ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ. ποσοστὸν.

Β' ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ Ε. Κ.

Ἡ τιμὴ ἐκάστου φύλλου τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ὀρίσθη εἰς Δρχ. 1.000.

Γ' ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Εἰς τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν :

Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δρχ. 24.000
Τῶν καταστατικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν. »	1.500.000

3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	Δρχ. 300.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων εἰς γενικὰς συνελεύσεις ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων	» 150.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλοσιν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ Β. Δ. 20)5)1939	» 25.000
6. Τῶν Ἱσολογισμῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 300.000
7. Τῶν συσπετικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	» 120.000
8. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀναβολῆς συγκλήσεως τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν.	» 150.000
9. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παραγωγῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασίων ἰσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, ὡς καὶ τῶν ἐκθέσεων περιουσιακῶν στοιχείων.	» 300.000
10. Τῶν ἀποφάσεων περὶ ἐγγρίσεως τιμολογίων τῶν Ασφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν	» 60.000
11. Τῶν περὶ παραγωγῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπουσιν ἐν Ἑλλάδι ἄλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν	» 100.000
12. Τῶν ἀποφάσεων περὶ συγχωνεύσεως Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 1.000.000

II. Εἰς τὸ Παράρτημα Ε. Κ.

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων	» 25.000
2. Τῶν ἀδείων πωλήσεων ἁμαρικῶν ὑδάτων	» 200.000

Τὸ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) καταβλητέον ποσοστὸν ἐπὶ τῷ ἀνωτέρω τελῶν ὀρίσθη εἰς 5 ο).

Δ' ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ -- ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ

1. Αἱ συνδρομαὶ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται εἰς τὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντι ἰσοδεικτικοῦ εἰσπράεως (γραμματικῶν παραλαβῆς ἢ διπλοτύπου Εἰσπράξεως), ὅπου μερίμνη τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀποστέλλεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Ἡ κατάβολή τοῦ ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ. ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων ἐνεργεῖται Ἀθήναις μὲν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάρτημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου) ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ πόλεσι τοῦ Κράτους εἰς τὰ Δημόσια Ταμεία, ἅτινα ἀποδίδουσι τὰ ἐκτὸς εἰς τὸ ΤΑΠΕΤ συμφώνως πρὸς τὰ ἐπιζήμια διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 42378)3639 τοῦ ἔτους 1947 (ΡΟΝΕΟ 185) Ἐγκυκλίου Διευτῆρος τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Ὁ Διευθυντῆς

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΡΑΙΟΣ

Ἦκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου